

SAOPŠTENJE RELEASE

PODGORICA, 04. april 2007 / 04 April 2007

BRUTO DOMAĆI PROIZVOD REPUBLIKE CRNE GORE ZA 2005. GODINU - PRELIMINARNI REZULTATI -

GROSS DOMESTIC PRODUCT OF THE REPUBLIC OF MONTENEGRO FOR THE YEAR 2005 - PRELIMINARY RESULTS -

U ovom saopštenju objavljuju se preliminarni rezultati obračuna bruto domaćeg proizvoda Republike Crne Gore u tekućim cijenama po proizvodnoj i rashodnoj metodi za 2005. godinu prema metodologiji Sistema nacionalnih računa SNA93 i Evropskog sistema nacionalnih računa ESA95.

Obračun BDP-a urađen je u okviru EU projekta pomoći, koji se u MONSTAT-u sprovodi pod rukovodstvom EAR-a.

Bruto domaći proizvod Crne Gore u 2005. godini iznosio je ukupno 1 785.3 mil. eura.

Bruto domaći proizvod po stanovniku u 2005.godini iznosio je 2 864 eura.

Procijenjeni rast bruto domaćeg proizvoda u stalnim cijenama u 2005. godini iznosio je 4,0%.

This release presents preliminary results of Gross Domestic Product of the Republic of Montenegro at current prices by the production and expenditure approach for the year 2005 according to the international methodologies of the System of National Accounts SNA93 and the European System of National Accounts ESA95.

This GDP compilation was completed in the frame of the EU assistance project implemented in MONSTAT and managed by EAR.

Gross Domestic Product of Montenegro in 2005 amounted in total 1 785.3 mill. EUR.

Gross Domestic Product per capita in 2005 was 2 864 EUR.

Estimated growth of the Gross Domestic Product at constant prices in 2005 was 4,0%.

1. BRUTO DOMAĆI PROIZVOD GROSS DOMESTIC PRODUCT

	2004	2005
Bruto domaći proizvod, tržišne cijene (tekuće cijene, mil. EUR) <i>Gross domestic product, market prices (current prices, mill. EUR)</i>	1 651.1	1 785.3
Stanovništvo (u hilj.), procjena sredinom godine <i>Population (in thous.), mid-year estimate</i>	622.1	623.3
Bruto domaći proizvod po stanovniku u EUR <i>Gross domestic product per capita in EUR</i>	2 654	2 864
Bruto domaći proizvod, (stalne cijene 2004, mil. EUR) <i>Gross domestic product, (at constant prices 2004, mill. EUR)</i>	1 651.1	1 717.2
Stopa rasta BDP-a u stalnim cijenama (%) <i>GDP growth rate at constant prices (%)</i>	4.2	4.0

2. BRUTO VRIJEDNOST PROIZVODNJE PO DJELATNOSTIMA I BRUTO DOMAĆI PROIZVOD U TEKUĆIM CIJENAMA, 2005. GODINA
GROSS OUTPUT BY ACTIVITIES AND GROSS DOMESTIC PRODUCT AT CURRENT PRICES, 2005

KD	Bruto vrijednost proizvodnje <i>Gross output</i>	Međufazna (intermedijarna) potrošnja <i>Intermediate consumption</i>	Bruto dodata vrijednost <i>Gross value added</i>	NACE-Rev.1
Vrijednost, hilj. EUR Value, thous. EUR				
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	265845	117666	148179	A Agriculture, hunting and forestry
B Ribarstvo	1941	1458	483	B Fishing
V Vađenje rude i kamena	66427	40378	26049	C Mining and quarrying
G Prerađivačka industrija	555266	406580	148686	D Manufacturing
D Proizvodnja i snabdijevanje el. energijom, gasom i vodom	208157	122336	85821	E Electricity, gas and water supply
Đ Građevinarstvo	225494	171302	54192	F Construction
E Trgovina na veliko i trgovina na malo; opravka motornih vozila, motocikala i predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo	603769	413645	190124	G Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
Ž Hoteli i restorani	152966	100856	52110	H Hotels and restaurants
Z Saobraćaj, skladištenje i veze	578065	406738	171327	I Transport, storage and communication
I Finansijsko posredovanje	59670	29455	30215	J Financial intermediation
J Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	345928	128089	217839	K Real estate, renting and business activities
K Državna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	206885	40464	166421	L Public administration and defence; compulsory social security
L Obrazovanje	93606	19462	74144	M Education
Lj Zdravstveni i socijalni rad	127019	47861	79158	N Health and social work
M Ostale komunalne, društvene i lične uslužne aktivnosti	107749	55147	52602	O Other community, social and personal activities
N Privatna domaćinstva sa zaposlenim licima	0	0	0	P Private households with employed persons
Bruto dodata vrijednost (bazne cijene)			1497350	Gross value added (basic prices)
Usluge finansijskog posredovanja indirektno mjerene (UFPIM)			-1842	Financial intermediation services indirectly measures (FISIM)
Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode			289793	Taxes on products less subsidies on products
BRUTO DOMAĆI PROIZVOD (tržišne cijene)			1785301	GROSS DOMESTIC PRODUCT (market prices)

3. STRUKTURA BRUTO DOMAĆEG PROIZVODA PO DJELATNOSTIMA STRUCTURE OF GROSS DOMESTIC PRODUCT BY ACTIVITIES

KD	Bruto dodata vrijednost (hilj. EUR) Gross value added, (thous. EUR)	Bruto dodata vrijednost (hilj. EUR) Gross value added, (thous. EUR)	Struktura BDP-a GDP structure (%) 2004	Struktura BDP-a GDP structure (%) 2005	NACE-Rev.1
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	151170	148179	9.2	8.3	A Agriculture, hunting and forestry
B Ribarstvo	476	483	0.0	0.0	B Fishing
V Vađenje rude i kamena	25921	26049	1.6	1.5	C Mining and quarrying
G Prerađivačka industrija	145771	148686	8.8	8.3	D Manufacturing
D Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, gasom i vodom	95357	85821	5.8	4.8	E Electricity, gas and water supply
Đ Građevinarstvo	46822	54192	2.8	3.0	F Construction
E Trgovina na veliko i trgovina na malo; opravka motornih vozila, motocikala i predmeta za ličnu	170237	190124	10.3	10.7	G Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
Ž Hoteli i restorani	44399	52110	2.7	2.9	H Hotels and restaurants
Z Saobraćaj, skladištenje i veze	163031	171327	9.9	9.6	I Transport, storage and communication
I Finansijsko posredovanje	31399	30215	1.9	1.7	J Financial intermediation
J Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne	212487	217839	12.8	12.2	K Real estate, renting and business activities
K Državna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	130858	166421	8.0	9.3	L Public administration and defence; compulsory social security
L Obrazovanje	71569	74144	4.3	4.2	M Education
Lj Zdravstveni i socijalni rad	68760	79158	4.2	4.4	N Health and social work
M Ostale komunalne, društvene i lične uslužne aktivnosti	48705	52602	2.9	3.0	O Other community, social and personal activities
N Privatna domaćinstva sa zaposlenim licima	10	0	0.0	0.0	P Private households with employed persons
Bruto dodata vrijednost (bazne cijene)	1406972	1497350	85.2	83.9	Gross value added (basic prices)
Usluge finansijskog posredovanja indirektno mjerene (UFPIM)	-1353	-1842	-0.1	-0.1	Financial intermediation services indirectly measures (FISIM)
Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode	245545	289793	14.9	16.2	Taxes on products less subsidies on products
BRUTO DOMAĆI PROIZVOD (tržišne cijene)	1651164	1785301	100.0	100.0	GROSS DOMESTIC PRODUCT (market prices)

4. STRUKTURA BRUTO DOMAĆEG PROIZVODA PO KATEGORIJAMA POTROŠNJE
STRUCTURE OF GROSS DOMESTIC PRODUCT BY EXPENDITURE CATEGORIES

	Kategorije potrošnje (hilj. EUR) <i>Type of expenditure (thous. EUR)</i>	Kategorije potrošnje (hilj. EUR) <i>Type of expenditure (thous. EUR)</i>	Struktura Structure (%) 2004	Struktura Structure (%) 2005	
	2004	2005			
Finalna potrošnja	1652084	1818249	100.1	101.8	Final consumption expenditure
Lična potrošnja domaćinstava	1212846	1274829	73.5	71.4	Households final consumption expenditure
Potrošnja države	439238	543420	26.6	30.4	Government final consumption expenditure
- individualna	144617	146584	8.8	8.2	- individual
- kolektivna	294621	396836	17.8	22.2	- collective
Bruto investicije u fiksni kapital	286072	326329	17.3	18.3	Gross fixed capital formation
Promjene zaliha	-18732	-41165	-1.1	-2.3	Changes in inventories
Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-268260	-318112	-16.2	-17.8	External balance of goods and services
Izvoz roba i usluga	701677	790414	42.5	44.3	Exports of goods and services
- izvoz roba	452148	460648	27.4	25.8	- exports of goods
- izvoz usluga	249529	329766	15.1	18.5	- exports of services
Uvoz roba i usluga	969937	1108526	58.7	62.1	Imports of goods and services
- uvoz roba	868584	974300	52.6	54.6	- imports of goods
- uvoz usluga	101353	134226	6.1	7.5	- imports of services
BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	1651164	1785301	100.0	100.0	GROSS DOMESTIC PRODUCT

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Metodološki koncept, definicije i klasifikacije

Upotrijebljena metodologija u skladu je sa Sistemom nacionalnih računa (SNA93) i Evropskim sistemom nacionalnih računa (ESA95).

BDP mjeri ukupnu vrijednost proizvoda i pruženih usluga koje su proizvele rezidentne institucionalne jedinice.

Obračun BDP-a uključuje sve djelatnosti unutar granica proizvodnje definisane SNA93 i ESA95 i obuhvata cjelokupnu teritoriju Republike Crne Gore. Obuhvat BDP-a za 2005. godinu je poboljšao u odnosu na prethodne godine korišćenjem novih izvora podataka.

Procjena sive ekonomije djelimično je uključena za dio legalnih aktivnosti i to nezabilježenog dijela zbog statističkih razloga (neodaziv, neažurni registri) i zbog ekonomskih razloga (podizvještavanje).

Korišćeni su različiti statistički podaci: MONSTAT-a, Poreske uprave, Centralne banke Crne Gore, Ministarstva finansija i završni računi.

Illegalne aktivnosti nisu uključene (droga, prostitucija, krijumčarenje ljudi, nelegalna trgovina CD-a, video kasete, nelegalno korišćenje softvera, prodaja oružja).

Klasifikacija ekonomskih jedinica po djelatnostima u skladu je sa Klasifikacijom djelatnosti (KD-om) koja je usklađena sa NACE Rev.1. Klasifikacija proizvoda korišćena za obračun bruto dodate vrijednosti po djelatnostima je nacionalna Nomenklatura industrijskih proizvoda.

U djelatnostima su grupisani poslovni subjekti kao institucionalne jedinice, a ne jedinice homogene aktivnosti.

Procjene su napravljene prema obračunskom načelu.

Metodologija obračuna

Proizvodna metoda

Osnovne kategorije obračuna BDP-a po proizvodnoj metodi:

Bruto vrijednost proizvodnje se definiše kao tržišna vrijednost svih proizvedenih roba i usluga. Obračunata je po djelatnostima u približnim baznim cijenama, jer su sve subvencije tretirane kao subvencije na proizvode i uzete u obračun na nivou nacionalne ekonomije.

Međufazna (intermedijarna) potrošnja po nabavnim cijenama je vrijednost proizvoda i usluga koji se transformišu, koriste i troše u procesu proizvodnje.

Bruto dodata vrijednost predstavlja razliku između bruto vrijednosti proizvodnje i međufazne (intermedijarne) potrošnje.

Bruto domaći proizvod u tržišnim cijenama iskazuje vrijednost svih proizvedenih dobara i usluga rezidentnih jedinica, tj. zbir bruto dodatih vrijednosti po djelatnostima uz uključivanje u obračun na nivou nacionalne ekonomije stavki koje nisu raspoređene po djelatnostima: usluge finansijskog posredovanja indirektno mjerene i porezi na proizvode minus subvencije na proizvode.

Tekuće cijene

Obračun bruto dodate vrijednosti u tekućim cijenama zasniva se na podacima završnih računa preduzeća s tim da su se kod određenih djelatnosti (Trgovina, Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, gasom i vodom) pored podataka završnih računa koristili podaci strukturnih statistika MONSTAT-a.

Kod aktivnosti J (aktivnosti u vezi sa nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti) primijenjen je novi način izračunavanja stambene rente po „User Cost“ metodi koja je usaglašena sa zahtjevima ESA95 metodologije. Obračun po „User Cost“ metodi je sproveden za 2004 i 2005 god. tako da su te dvije godine uporedive.

Za prethodne godine zaključno sa 2000. uradiće se revizija

METHODOLOGICAL NOTES

Methodological concepts, definitions and classifications

The methodology used is harmonized with the System of National Accounts (SNA93) and European system of accounts (ESA95).

GDP measures the total value of the goods and services produced by resident institutional units.

The GDP compilation includes all activities within the production frame defined by SNA93 and ESA95 and covers the whole territory of the Republic of Montenegro. Coverage of GDP for 2005 is improved by usage of new data sources comparing to previous years.

The estimate of grey economy is partially included for those legal activities non-observed for statistical reasons (non-response, outdated registers) and economic reasons (under-reporting).

Data were used from different sources: MONSTAT, Tax Authorities, Central Bank, Ministry of Finance and Annual Financial Reports.

Illegal activities are not included (drugs, prostitution, sex-trafficking, illegal selling of CDs, video tapes, illegal use of software, smuggling of weapons etc.)

The classification of economic units by activity is in line with the national Classification of Economic Activities (CEA) that is harmonized with the NACE Rev.1 classification. The classification of products used for calculation of Gross value added is the national Nomenclature of Industrial Products.

Business entities are grouped within activities as institutional units and not as units of homogenous activities.

The estimates are based on an accrual principle.

Compilation methodology

Production approach

The main categories of GDP compilation by production approach:

Gross output is defined as a market value of produced goods and services. It is calculated by activities at approximate basic prices, since all subsidies are treated as subsidies on products and included into calculation on the level of national economy.

Intermediate consumption at purchase prices is the value of goods and services, which are transformed, used and consumed in the production process.

Gross value added is the value of gross output less the value of intermediate consumption.

Gross domestic product at market prices is the value of all goods and services produced by resident units, i.e., the sum of gross value added by activities including items not classified by activities on the level of national economy: financial intermediation services indirectly measured (FISIM) as well as taxes on products less subsidies on products

Current prices

Calculation of the Gross value added at current prices is based on Annual Financial Reports of Enterprises whereas structural statistics in MONSTAT was used as additional data source for certain activities such as Trade, Production and Electricity, gas and water supply.

For activity J (Real estate, renting and business activities), a new compilation method of imputed rent has been applied that is User Cost Method harmonized with requirements of ESA95 concept. The same method was used for both 2004 and 2005. so that these years are mutually comparable.

podataka koja se odnosi na imputiranu rentu a nalazi se u okviru aktivnosti J tako da za sada ove dvije godine nisu uporedive sa prethodnim obračunima.

Pored završnih računa obračun BDP-a se oslanjao i na podatke iz redovnih statističkih istraživanja:

- Kompleksnog godišnjeg izvještaja banaka i finansijskih organizacija, KGI-02;
- Kompleksnog godišnjeg izvještaja drugih pravnih lica, KGI-03;
- Obračuna društvenog proizvoda privatnog sektora, DZ i DP;

Uz to su korišćeni podaci Centralne banke Crne Gore, Poreske uprave i završnog računa budžeta Republike Crne Gore.

Korišćeni podaci prilagođeni su metodološkim zahtjevima SNA93 i ESA95, a u pojedinim slučajevima su izvršene procjene na osnovu raspoloživih podataka.

Stalne cijene

Obračun BDP-a u stalnim cijenama zasniva se na metodi deflacije bruto dodate vrijednosti tekuće godine odgovarajućim indeksima.

Rashodna metoda

Obračun BDP-a u tekućim cijenama prema rashodnoj metodi zasniva se na podacima iz redovnih istraživanja MONSTAT-a, Ministarstva finansija, Centralne banke Crne Gore i ekspertskih procjena za dio podataka za koje su nedostajali izvori.

Za obračun lične potrošnje domaćinstava korišćeni su podaci iz redovnih istraživanja MONSTAT-a, kao i iz različitih administrativnih i ostalih raspoloživih izvora. Glavni izvor podataka je Anketa o potrošnji domaćinstava koja je od 2005 godine usaglašena sa međunarodnim standardima i preporukama EUROSTAT-a i UN-a čime je obračun lične potrošnje domaćinstava poboljšao i međunarodno uporediv. Takođe su korišćeni metodološki materijali i iskustva pojedinih zemalja kako bi obračun bio što više u skladu sa konceptima i definicijama Sistema nacionalnih računa SNA93 i Evropskog sistema računa ESA95. Korišćeni su podaci o upotrijebljenim sredstvima za potrošnju po sledećim grupama COICOP klasifikacije: Hrana i bezalkoholna pića; Alkoholna pića i duvan; Odjeća i obuća; Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva; Pokucstvo i rutinsko održavanje stana; Zdravstvo; Transport; Komunikacije; Rekreativna i kultura; Obrazovanje; Restorani, kafei i hoteli; Ostala dobra i usluge (za sva domaćinstva ukupno – poljoprivredna, mješovita i nepoljoprivredna). U grupi 04 Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva napravljen je obračun imputirane rente primjenom međunarodno priznate „User Cost” metode čime je obračun lične potrošnje dodatno poboljšao.

Podaci o izdacima države izračunati su na osnovu podataka Ministarstva finansija i Završnog računa budžeta Crne Gore. Razlika između obračunskog načela i načela plaćanja dijelimično je procijenjena u MONSTAT-u, te su konačni rezultati približni obračunskom načelu. Individualna potrošnja države obuhvata rashode na obrazovanje, zdravstvo, socijalnu zaštitu, sport, kulturu i rekreaciju. Ostali rashodi države predstavljaju kolektivnu potrošnju.

Bruto investicije u fiksni kapital pravnih lica obračunate su na osnovu podataka iz Godišnjeg izvještaja o investicijama u osnovna sredstva (INV-01 i INV-02), koje sprovodi MONSTAT. Bruto investicije u fiksni kapital za nekorporativni sektor (građevinarstvo, trgovina, poljoprivreda i dr.) procijenjeni su na osnovu raspoloživih podataka iz redovnih statističkih istraživanja i procjene troškova prenosa vlasništva.

Promjene zaliha dobijene su kao rezidual prilikom izračunavanja bruto domaćeg proizvoda proizvodnom metodom.

Podaci o izvozu i uvozu roba i usluga zasnivaju se na Bilansu plaćanja Centralne banke Crne Gore. Robni tokovi sa Srbijom i Kosovom uključeni su u izvoz i uvoz. Vrednovanje uvoza izvršeno je po paritetu CIF, a izvoza po paritetu FOB.

For previous years back to 2000, the revision of GDP data will be made for the item related to imputed rent within Activity J, therefore the years 2004 and 2005 are still not comparable to previous years.

Apart from Annual Financial Reports of enterprises, the data from regular statistical surveys were used for GDP compilation:

- *Complex Annual Reports of Banks and Financial Organizations, KGI-02;*
- *Complex Annual Reports of other legal entities, KGI-03;*
- *Compilation of Domestic Product of Private Sector, DZ and DP;*

In addition, data were used from the Central Bank of Montenegro, Tax authorities and Annual Budgetary Report of the Republic of Montenegro.

The data used were adjusted according to the requirements of SNA93 and ESA95 methodologies, while in certain cases some estimates were made using available data.

Constant prices

GDP compilation at constant prices is based on method of deflation of Gross value added of reference year by appropriate indices.

Expenditure approach

The GDP compilation at current prices by the expenditure approach is based on the data from regular surveys of MONSTAT, Ministry of Finance data, Central Bank of Montenegro as well as expert estimates for non-available data.

Final consumption expenditure of households was calculated on the basis of data from regular statistical surveys of MONSTAT as well as on data from various administrative sources. The main data source was Household Budget Survey (HBS), which has been harmonized with international standards and EUROSTAT and UN recommendations in 2005, thus improving the HFCE compilation and making it internationally comparable. In addition, methodological material and experience of other countries were used in order to make the compilation closer to ESA95 and SNA93 concepts. The data on consumption expenditure by following COICOP groups were used: Food and non-alcoholic beverages; Alcoholic beverages and tobacco; Clothing and Footwear; Housing, utilities; Furniture, equipment and maintenance; Health care; Transport; Telecommunication; Recreation and Culture; Education: Hotels and Restaurants; Other goods and services (total for all households – agricultural, mixed and non-agricultural). For the Group 04 Housing and utilities, the compilation of imputed rent has been done on the basis of international User Cost Method, which improved the compilation of household consumption.

Data on Government expenditures were based on data from Ministry of Finance and Annual Budgetary Report of Montenegro. The difference between accrual and cash principles was partly estimated by MONSTAT, so that the final results are mainly based on accrual principle. Individual Government final consumption includes expenditures on education, health, social security and welfare, sport, culture and recreation. Other expenditures of the Government are related to collective consumption.

Gross fixed capital formation data for corporate enterprises are based on data of regular MONSTAT survey on investments (INV-01) Gross fixed capital formation for the unincorporated sector (construction, trade, agriculture, etc.) was estimated on the basis of available data from regular statistical surveys and estimates on transfer of ownership costs.

Changes in inventories are obtained as a residual while compiling GDP by production approach.

Data on imports and exports of goods and services were based on the Balance of Payment data of Central Bank of Montenegro. Commodity flows with the Serbia and Kosovo are included in exports and imports data. Imported goods are valued at c.i.f. prices and exported goods are valued at f.o.b. prices.

Izdaje i štampa:
Published and printed by:

Zavod za statistiku Crne Gore - MONSTAT
Statistical office of Montenegro - MONSTAT

IV Proleterska 2, 81000 Podgorica
Tel: +381 (0)81 241 206
Fax: +381 (0)81 241 270
E-mail: statistika@cg.yu
www.monstat.cg.yu

Odgovorna osoba:
Responsible person:

Ilija Stanišić, direktor
Mr. Ilija Stanišić, General Director

Saopštenje pripremile:
Release prepared by:

Mirjana Đuranović
Branka Šušić-Radovanović
Bojana Čupić
Snežana Bogojević
Irena Karadžić
Bojana Radević
Zora Bošković-Konjević

Obavještenja daje Odjeljenje makroekonomskih statistika, kontakt osobe:
Information is available at the department of macroeconomic statistics, by the following persons:

Mirjana Đuranović, Rukovodilac odeljenja
Ms. Mirjana Đuranović, Head of department

Tel: +381 (0)81 242 001
Fax: +381 (0)81 241 959
E-mail: statistika@cg.yu

Radomir Đurović, Pomoćnik direktora
Mr. Radomir Đurović, Assistant Director

Tel: +381 (0)81 241 206
Fax: +381 (0)81 241 270
E-mail: statistika@cg.yu

"Ovo BDP saopštenje pripremljeno je uz pomoć EU projekta podrške (Grant br. 04/MTG01/01/007), koji se pod rukovodstvom EAR-a sprovodi u Zavodu za statistiku Crne Gore. Za informacije u ovom saopštenju odgovornost snosi samo MONSTAT i iste ni na koji način ne predstavljaju stavove Evropske unije niti Evropske agencije za rekonstrukciju.

"This GDP release has been produced with the assistance of the EU-funded and EAR-managed project of support to Statistical Office of Montenegro (Grant no. 04/MTG/01/01/007). The contents of this release is the sole responsibility of MONSTAT and can in no way be taken to reflect the views of the European Union / European Agency for Reconstruction."

Support to Statistical Office of Montenegro (Grant 04/MTG01/01/007)
An EU-Funded project managed by the European Agency for Reconstruction